

berettiget til at udslette et Pant af sin Liste, medmindre det godtgjøres, at de Regler, der ere givne til Betryggelse for Panthaveerne, ere opfyldte. Dersom nu f. Ex. det Forslag, der er stillet under Nr. 95, vedtages, saa mener jeg, at det er naturligt, at Retskrivere som Pantebogsbestyrer bør have Dextis for, at de contante Kjøbesummer ere tilbudne Panthave- ren og enten udbetalte til ham eller viste tilbage. Jeg antager, at denne Mangel ved Forslaget, hvis det er en Mangel, vil kunne rettes til 3die Behandling, men jeg har ikke villet undlade at henlede Opmærksomheden derpaa.

Winther: Jeg vil kun tillade mig nogle faa Bemærkninger i Anledning af de Utringer, der ere fremkomne imod Forslaget om Forskjøbsret. Den ærede sidste Taler og ligeledes det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) antog, at Auctionens egentlige Bæsen forvansktes ved, at der gives en Forskjøbsret for Fæsterens Efterladte. Det forekommer mig imidlertid klart, at den Betænkelse, som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) havde med Hensyn til, at Fæsteren skulde staae Fare for ikke at faae saa meget ud af den Trediedeel, som Loven agter at skænke ham, ikke kan være meget begrundet, navnlig naar man hørte, hvad der blev indvendt af det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds; thi han gjorde opmærksom paa, at Godseieren eller Jorddrotten vilde, naar en saadan Forskjøbsret var givet, blive nødsaget til at byde det Høieste, han paa nogen Maade kunde give for Gaarden, og heri ligger altsaa en Garanti for, at Fæsterne ikke ere udsatte for at komme til at lide, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds frygtede. Man maa dog husse paa, at der er andre Folk, som komme til Auctionen, end Godseier og Fæster, og man kan være vis paa, at dersom det blev en almindelig Mening i Landet, at der var Noget at sikkre ved en saadan Auction, dersom man troede, at begge de nærmest interesserede Parter holdt sig tilbage og kun bøde meget lidt, vilde der nok være Noget, som vilde risikere Uleiligheden ved at kunne optræde som

Byder for at see, om han ikke engang kunde være saa heldig at faae en saadan Guldbist i sit Garn; man kan stole paa, at disse Auctioner ikke blive Vegeværk, som Noget synes at mene. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds sagde, at ingen Trediemand vilde gjøre sig den Uleilighed at møde ved en saadan Auction, og navnlig vilde Ingen skaffe sig de Midler, der vare nødvendige for at kunne optræde som Kjøber, naar han ikke vidste, at han kunde faae Gaarden tilslaaet; men herimod vil jeg tillade mig at bemærke, at det da aldrig kunde nytte at møde ved en Auction; thi Ingen kan vide, om han kan faae Gaarden tilslaaet, og den Risiko have altsaa Alle. Man kan ligesaa godt antage, at en fremmed Mand kan blive Overbyder, som at Fæsteren selv bliver det; man staaer i den Henseende paa samme Standpunkt ligeoverfor Fæsteren som ligeoverfor den fremmede Mand. — Det er tidligere flere Gange blevet omtalt her, at det blot var for, at Jorddrotten kunde faae enkelte Smaastykker af Gaardene eller af en ganske enkelt Gaard, at det var saa vigtigt at have flere af de her foreliggende Bestemmelser, f. Ex. Bestemmelser om Salg af Gaarde i Parceller. Man har ligeledes meent, at det var absolut nødvendigt, at der ikke var nogen Forskjøbsret, for at Godseieren kunde sikkre sig, men naar det ikke er Andet end Undtagelser, der gjøre disse Bauskæligheder, er det dog forunderligt, at man ikke kan sikkre Godseieren mod saadanne Ubillighedstilfælde, der kunne indtræffe. Jeg er overbevist om, at det gaaer Enhver her i Thiaget som mig, saaledes at, naar Godseierne eller de, som troe, at der bør tages betryggende Forholdsregler for dem i den Henseende, kunde opstille nogle Forslag, hvorved slige Bauskæligheder kunde forebygges, vilde vi Alle være med til at indrømme, at saadanne Billighedshensyn kunde tages. Man kan jo ogsaa see, at de, som have haft store Betænkelse ved at udsætte Fæsterne for den Fare, der ligger i Forslaget om at tillade, at Gaarden sælges i Parceller, dog ere gaaede med dertil, fordi de have troet, at der var Noget, som talte for, at Godseieren fik en saadan Indrømmelse; men naar jeg har tiltraadt